RUBRI MARIS TRAJECTUS

SIVE

PROMISSAE TERRAE A LIMINE SALUTATIO.

DRAMATICUM CARMEN

QUOD PRO SOLLEMNI FIDELIUM VITA FUNCTORUM RECORDATIONE

IN TEMPLO

DIVAE MARIAE ANGELORUM

AD ECHIAM

Anniverſaria, ſollerſque Pietas Regalis Montis Mortuorum, in eôdem inſtituti, ſtatis diebus canendum curavit

Kalendis nempe, & quartò Nonas Novembres.

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE III NAPOLI

NEAPOLI MDCCLXXIII.

EX TYPOGRAFIA MANFREDIANA.

SUPERIORUM PERMISSU.

Digitized by Google

Biblioteca Nazionale V. E. III NAPOLI

BIBLIOTECA LUCCHESI PALLI NAPOLI

Digitized by Google

ARGUMENTUM.

ÆRumnas Deus optumus, graveſque miſeratus labores, quibus Iſrael in Ægypto jam pridem obruebatur, poenis iteratò, & cruciatibus animadvertit in Ægyptios, inque Regem Pharaonem (Amenophim dicunt) ut denique vi coactum, & vexatum immeritò Populum petitâ ſaepius miſſione, ac libertate donaret. Evaſit tandem ductu Moſis, atque auſpicatò excesſit Judaea Gens, in promiſſam Terram profectura, oſtentis in exitu comitata, ut & portentis nuper fuerat in detentione defenſa. At non adhuc territus, neque tardatus pervicax Regnator, inſtructis copiis inſecutus eſt diſcedentes, qui inopinatò propter Erythraei Maris litus deprehenſi, eô ſunt timore perculſi, ut conſpirati egreſſum malè vertentem Moſi exprobrarent, ac illa rurſus expeterent vincula, quae paullò ante fuerant deteſtati, quaeque Deus ipſe excelsâ manu per-

 frege-

Digitized by Google

ſregerat. At Moſes, coelitus jam prae-monitus, mirificam ſuper aquas protendens Virgam, prodigió omnium maximô (quod & profanos non latuit Auctores) bifariam Mare diviſit, quod recedens, ſublatumque fugitivae dedit Genti locum, inoffensó pede praetergreſſae. Tam vehementer obduruerant, irâ obcaecati, Inſectatores, ut ſpirantes ſanguinem ſeſe omnes aperto credere Mari, idemque, illis inconceſſum, iter fidenter praetentare non dubitaverint: Sed alterô Moſis juſſu reverſi illicò, ruenteſque fluctus inviſas Deo Turmas obvolutas demerſerunt, nec unus quidem horrendo ſuperfuit naufragio, ſpectante Moſe, ac Populo ipſius, & grates Deo exercituum, atque laudes canente, qui acerbo eos, turpique eripuerat ſervitio, & in deſponſam, jamque proximam felicem Terram provehebat. Iſtinc exprom-ptum (quin & veterum hinc inde excerptis Poetarum verſibus ferme contextum) exhibetur Argumentum piae Fidelium Denatorum Recordationis, qui a Dæmonis

(*in*

(in Pharaone expreſſi) ſervitute per Dei Filium redempti, rubros veluti inter rivos Divini ipſius Cruoris tranſeuntes, & rubentes tandem piaculares Flammas emenſi, in Coeleſtem Hieruſalem expiati intromittuntur.

Sicuti auſus eſt deinde Core, ex Tribu Levi, Sacerdotium Aaroni datum affectari, atque ita turbas reus ambitus excitare, ut in poenam dehiſcente terrâ hauſtus ſit, ideo ille heic introducitur tumultûs exterriti Populi conjuratus nunciator, & conreus ſeditionis. Hur vero, qui haud multo poſt, pugnante Joſue contra Amalecitas, Moſis manum ſubſtinere meruit, ac ſuffulcire, iſte, inquam, ſeligitur, qui libens in Deo ſpem reponat. Soror autem Moſis Maria nomine refert dulciſſimam Divini Reparatoris Genitricem, quae in igne luſtratis Animabus ſuppetias ſemper advenit, eaſque poſtremò flammis vindicatas inter laetantes Angelorum Choros adducit.

Digitized by Google

PERSONAE.

MOSES, Dux Hebraeorum.

MARIA, Soror Moſis.

HUR, Moſis Studioſus.

CORE, ex Tribu Levi.

Modos faciebat Januarius Manna.

Digitized by Google

PARS PRIOR.

Moſ. ISacidae, quos Mundi Arbiter ducit
Super ventorum pennas, inque ſinu
Geſtat, avarum Litus,
Et Terras tandem fugimus crudeles.
Quia lecti, quia fideles,
Promeruiſtis opem,
Exoraſtis portenta. En magnus Nobis
Ab integro ſaeculorum
Naſcitur ordo. Datur noſtris uti
Legibus, datur animos lenire,
Atque Deo liberaliter ſervire.
Hur: Jam inopes, & ſervi,
Nunc divites, & liberi laetamur.
Opimis exornamur
Hoſtium ſpoliis, tot quae ſunt laborum
Debita merces. Jam non erit dolor,
Nec luctus erit ultra. Abſterſit genas
Triſti rigatas imbre,
Facili & preces aure excepit Deus,

Digitized by Google

Et hic eſt, inquit, hic Populus meus.
Non ibimus cum fletu
Niligenis ſervitum,
Et pallido cum metu
Haud fremet inde Mors.
Tyrannum vel invitum,
Qui minabatur fata,
In melius mutata
Noſtra devicit ſors.
Mar. Onus denique, & jugum
A locata cervice
Dejecimus, & hodie ſumus nati.
Ter, quaterque beati,
Qui, nobis fauſta, vidimus (& quondam
Juvabit meminiſſe) opera Illius,
Solus qui facit mirabilia. Gemit
Nilus adhuc, & renovat dolorem
Tractans recentia vulnera. Quâ dirâ
Clade Caeleſtis Ultor
Superbos debellavit, & affecit!
Quid potuit ultra facere, & non fecit?
Una o Gens dilecta Caelo,
Jam ſolutae ſunt catenae;
Jam nec lacrymae, nec poenae;
Ridet

Digitized by Google

Ridet Pax cum laeta Spe.
Arcum Dominus cum telo,
Mille fregit ſcuta, & mille:
Si pro Te depugnat Ille,
Quis pugnabit contra Te?

Moſ. O recolende Dies,
Quem ſemper honoratum
Iſrael habebit.

Mar. Salve, feſta Dies,
Melior ſemper revertere . . . . .

Moſ. Quid moeſtô
Novi fert vultu Core? Creber illi
Anhelitus eſt oris,
Et celer gradus.

Cor. Siccine ſervaſti
Nos, Moſes? Judex Deus
Sit inter Nos, & Te. Surge & ſequentes
Cerne Phalanges, quibus furor, ira,
Atroxque injuria miniſtravit arma.

Mor. Quid heu praenuncias?

Cor. Forſan in AEgypto
Deerant ſepulcra, mori ut inhumatos
Cogeres in deſerto? O égregiam laudem!
Prudens conſilium! Redde Nobis vincla;

Quàm Tibi, eſt illis ſatiùs obedire.
Moſ. Tuae formidini, & irae
Impone modum, Core. Isàci es proles,
Deum colis, & es recens
Tot prodigiorum teſtis, ac ſeverae
Vindictae in Hoſtes, & potes pavere?
Cor. At quid ſpei Nobis ſupereſt? A tergo
Urget Hoſtis, jam jamque manu tenet,
Et premit haſtâ: Contra eſt mare: Iner-
Nec revocare gradum, (mes
Nec progredi valemus. Ubi rates?
Arma ubi? Eſt cuique, & robur illi
Sit circa pectus, foveat virtutem,
Salus una haud ſperare ullam ſalutem.
Nunc mille petet
Poenas in unâ,
Palmas nunc metet
Uſus fortunâ,
Saevo nunc letho
Nos dabit Rex.
Non eſt effugium,
Haud eſt tutamen;
Modò & praeſidium
Tu ſperas tamen?

Heu! noſtra nimis
Eſt certa nex.
Moſ. Quantum falleris! Vivit,
Vivit Deus. Ex AEgypto
Nos dexterâ prehenſos eduxiſſet,
Colligeret ut ſimul
Tot victimas mactandas? Volve corde
Digna Deô, digna te. Specta Noemum
Ultrices inter undas; vide eductum
E patriâ Abramum; uterum ferentem
Jam ſeneſcentem Saram;
Cerne Iſacum ad aram;
Jacobum in palaeſtra; & regia in ſede
E vinclis Fratrem venditum mercede,
Nos ipſos vide. Numini deſperans
Affers injuriam pio.
Cor. Non ulla ſurgit
Nova mihi, inopinave portenti
Facies, nec ulla latent
Ducente Deo quae vicimus pericla;
Sed graviora manent.
Moſ. At quid grave,
Modicae fidei, eſt unquam,
Quid difficile Deo? Magna vidiſtis,

Digitized by Google

Videbitis majora. Quid ceſſatis
Nunc in vota, preceſque?
Hur. (Talia fando
Non olli eſt unus, Numine propiore,
Vultus, nec color; & major videtur,
Nec mortale ſonans.)
Mar. Tu, qui Nobis
De die columnam nubis, & columnam
Purâ per noctem lucem refulgentem,
Et praecedentem Angelum miſiſti,
AEgypti percuſſorem inquietae,
Fer opem, jam deprendimur.
Moſ. Silete.
Metu parcite; in Iſrael eſt Deus;
At miramini vultu
Securô Dei triumphum, nec debetis
Vos tunc conferre pedem,
Turmae extremam ſpectate,&Regis cae-
Tu nos triſte lugentes, (dem.
Tu Barbaros ſequentes,
Jam praeceps ſuper nos
Fulmen Tu vides.
Fidentes Te ſperamus,
Te, Genitor, vocamus;
Vana

Vana nec erit ſpes,
Vana nec fides.
Hur. En tuis credimus dictis;
Nos rape in omnia tecum.
Mar. Ecce Dei
Ancilla; Nobis juſſa
Capeſſere fas eſt.
Cor. Sit; At hoc vaſtum
Maris aequor arandum?
Maſ. Non eſt Domini
Abbreviata manus: Trajicietur,
Ne dubites, adverſum
Pelagus. Ecce virgam
Fluctus ſuper protendo; ecce dant locum
Diviſae undae, & recendunt.
Cor. Vera an cerno?
Hur. Proh ſtupor!
Mar. Conjurati
Quaſi ad claſſica venti exſiccant patens
Calcatum nunquam vadum.
Moſ. Seſe firmae
Utrinque attollunt aquae,
Ceu hyalinae parietes. Tranſite,
En data fuga; dux Deus eſt: Praeite.

Hur.

Digitized by Google

Hur. Per inſuetum iter,
Depoſitâ formidine, en infertis
Advenam gradum.
Mar. Deo
Caſtâ mente, ac devotâ
Grates reddamus interim, & vota.
Quis ſimilis eſt Tibi,
Qui tot largiris dona,
Qui liberator es?
Hur. Quis dolet opem ſibi,
Non data & dolet bona
Eſt cui firma in Te ſpes.
Mar. Reddas nos uſque gratos.
Hur. Tecum nos fac beatos.
2 { Promiſſa dentur regna,
Detur amica pax.
Mar. Praevius ut micat Ignis,
Hur. Ut Sol lampade luſtrat,
2 { Sic Fidis, Teque dignis
Jugis eniteat fax.

Excipit Pars Prior.

PARS

PARS ALTERA.

Moſ. ITE nunc, & negate Omniponetis
Virtutem, ſi poteſtis, & negate,
Quâ ſublevat, pietatem. Nunc praecludat
Fera AEgyptus receſſum: Ille inviam
Noſtris aperit paſſibus abyſſum.
Hur. Tali opprimor ſtupore,
Ut oculis vix credam.
Cor. Jam proterva,
Impiaque dicta poenitens retracto:
Cedo equidem, & laetus palinodiam,
Dux, tibi cano.
Mar. Fas humida regna
Fuit ergo penetrare, & clauſos fontes?
Quae ſemita! Altas juſſit
Deus latè undas diſcedere; ſublatus
Nos circumſtetit fluctus
In montis faciem, datô
Et ſinu accepit.

Hur

Emenſique labores,
At imminent exitio adhuc timores.
Detorquet, ſaxa timens,
Procellam & ſonoram,
Navita ad litus proram,
Seque in tutum recipere confidit:
At dum ſalutem petit,
Vel eſt jactatus alto,
In portu vel impegit,
Aut coecis ratem ſcopulis illidit.
Moſ. Deus ille, ſolve metum,
Ille, qui magnum eſt aggreſſus opus,
Crede mihi, & abſolvet.
Mar. Num ignoras
Traduxiſſe inoffenſos
Rubrum per Mare, daret ut deinde
Felicem, quam promiſit,
Uberem Terram?
Hur. Et ſollemni fidem
Firmavit juramento.
Moſ. Venit miſeris
Venit ſumma dies. Ecce inter undas
Intrant, Deo non probante. Incubat atra
Nox ponto, fremunt venti,

De-

Fuit his commune funus,
Fuit ſi crimen commune: Haec Tibi eſt
At nos ovantes fruimur victoria. (gloria,
Quam dulcis in amore
Occurris, audis vota,
Tam merito in furore
Terribilis Tu es.
Ceu Mater, fovet Deus,
Nos & ad pectus premit;
Impius at fruſtra gemit,
Deficit illum ſpes.

Mar. Vos o mecum, electae
Gentis venite Virgines, Nuruſque,
Damna queſtae, & labores,
Mecum tympana ſumite, & cantate.
Laudes canamus Deo, qui glorioſè
Magnificatus eſt; equum projecit,
Aſcenſoremque in mare. Nos ſectatus
Dare neci crediderat ad unum
Pharao obduratus; auſus & abyſſos
Tranare, nobis unicè recluſas:
Sed obrutus procellis
Lethum reperit ſimul, tumulumque.
Durior, ſplendidior vitro

Stans

Stans unda fidem Profugis ſervavit,
Cadens fidem Nilicolis negavit.
Jam fluctus propter oram
Ejicit demerſos. Sic verendum Numen,
Dum egenorum ſubvenit querelis,
Conatus frangit Populi crudelis.
Tantus amor, tot portenta
Mente maneant repoſta,
Ac ſervetur prece intenta
Dulce foedus inter nos.
Natos juvat haec docere,
Haud ſi licuit videre;
Atque ditior erit Natis
Haec haereditas, & dos.

Moſ. O graves ſemper miſerate poenas
Te precor, Patrum Deus,
Mari ut ereptos Rubro
Dirigas, & in fines
Tandem Plagae introducas
Lacte, ac melle manantes.

Hur. Audin' laeto
Quo clamore ſalutant
Cuncti a limine Terram
Pollicitam, optatam?

Digitized by Google

Cor. Haec laborum
Erit meta, & haec requies.
Moſ. Parem olim
Expoſcent Dei pietatem
Animae, quae gementes & Vivorum
Vota expetent, & preces. Ut in igne
Fulvum ſpectatur aurum,
Ita Electos luſtrabis medios flammae
Expiatricis.
Mar. Poſt trajectum Maris
Rubri in Terram deducis
A Te deſponſam: Sic divinô ablutae
Cruore ocyus propinquent
Aſtris felices Animae.
Moſ. Fruantur
Clarè tunc facie Tuâ, qualis per aevum
Jugis triumphi, ac veri,
Quanta ſolet Coelicolis videri.
At quale erit juvamen,
Quale perfugium, Soror,
Tuum dulce Nomen miſeris! MARIA
Inluſtrans domos ſine ſole, aerumnas
Levabit, & extinguet
Piaculares ignes, donec Sedis

Pa-

Digitized by Google

Pateat ſidereae limes,
Atque Ipſa ad Caelum rapiat ſublimes.
Moſes Haec erit Stella Maris,
Maria Erit haec nocte Luna,
Core Et Porta ſalutaris,
Hur Et naufragis levamen,
4 { Adverſa Haec in fortuna
Erit ſolamen.

FINIS.

17660

Digitized by Google